

Rövid hírek.

90

A horvátországi Korcsula-szigeten nemrégiben műholdfelvételek segítségével azonosítottak egy elsüllyedt települést. A búvárok kőfalakat találtak a település körül, valamint edényeket és kőeszközöket is. A régészek szerint a leletek Kr. e. 4500 körülre keltezhetők.

Elsüllyedt újkőkori település Horvátországban

Ahová az ókori színész is gyalog járt

A török Izmir városában található az ókori Szmürna, melynek színháza a Kr. e. 2. században épülhetett, és egészen a Kr. u. 5. századig használták. A régészek az épület egy zártabb részén találtak egy illemhelyet, melyet 12-13 fő használhatott egyszerre. Valószínűleg ezt a helyiséget nem a nézők, hanem a színészek használták.

A bajor Ries-kráter területén két gazdag, a 6. századra keltezhető sírt tártak fel a régészek. Az egyik sírban egy kb. 40–50 éves korában elhunyt férfi maradványait találták meg. A csontok mellett kardot, harci baltát, pajzs maradványait, lándzsahegyet és egy elefántcsontból készített fésűt találtak. Valószínűleg a férfit volt az a ló, melynek maradványait a sír mellett találták meg. A másik temetkezés egy 30–40 éves nőé lehetett, melyben a csontok mellett tojáshéjakat, szövőléceket és egy nagyon jó állapotú tálat találtak. Utóbbi Észak-Afrikában, talán a mai Tunéziában készült, és a peremébe rúnafeliratot karcoltak, talán a tulajdonosának nevét. Maga a lelőhely környezete is érdekes, hiszen egy meteor-kráterben találták meg a sírokat.

Fésű a fegyverek mellett

... a világból

Bácsmegi Gábor

91

Brandenburg tartományban (Németország északkeleti része) egy önkéntes érdekes aranyérmét talált. Miután értesítette a régészeket, összesen 41 tálka alakú, kelta érmét gyűjtöttek össze. Két méretben is készültek ilyen érmék, korukat a szakértők Kr. e. 125 és Kr. e. 30 közé keltezik. Ezeket az érméket a népnyelv „szivárványtálkának” nevezik, ugyanis úgy vélték, hogy ott találni ilyeneket, ahol a szivárvány vége leér a földre. Bár Németország déli részén sok ilyen leletet találtak, a mai Brandenburg területén nagyon ritkák, hiszen kelták nem laktak ezen a vidéken. Valószínűleg kereskedelem révén kerülhettek ide ezek az érmék.

Kelta aranyak Brandenburgban

A svédországi Vaxholm öblében két hajóroncsot találtak még 2019-ben.

Akkor úgy gondolták, hogy a 17. századra keltezhető hajók az 1628-ban elsüllyedt hadihajó, a *Vasa* testvérhajói lehetnek. A bűvárok által felhozott faminták azonban kétséget ébresztettek az elmélet iránt, ezért újabb merüléseket hajtottak végre és több helyről is hoztak fel roncsdarabokat. A természettudományos vizsgálatok szerint mindkét hajó 1648-ban épült, azonban az egyik faanyaga Észak-Németországból, míg a másiké Kelet-Svédországból származott. A levéltári kutatások és a kapott eredmények alapján sikerült azonosítani a hajók neveit is. Az *Apollo* épült Németországban, a *Maria* pedig Stockholmban.

Mindkét hajó 1677-ben süllyedt el Vaxholmban.

Meglepetés egy svéd öbölben

A lengyelországi Ostrowite falu közelében egy érdekes temetkezésre bukkantak a régészek. A 12. századra keltezhető sírban egy férfi maradványai feküdtek, a csontok mellett két borostyánból készült gyűrű, egy vaskés és egy bronztál is előkerült a feltárás során. A megfigyelt famaradványok arra utalnak, hogy koporsóban temették el a férfit, aki valószínűleg a helyi elit egyik tagja lehetett. A bronztál alatt bőrmaradványok is előkerültek, amelyek az elhunyt lábbelijéből származhatnak.

Egy előkelő sírja a 12. századból

A
n o r v é g

Kvinesdal közelében végeztek talajradaros kutatást a régészek. Egy útépítést megelőző ásatáshoz kapcsolódóan bővítették ki a kutatási területet, és több, mára elpusztult temetkezési halmot találtak a felmérés során. Ezek közül az egyik egy viking hajós temetkezés lehetett a 6–11. századból. A szakemberek szerint a talaj valószínűleg nem őrizte meg a szerves maradványokat, így főként a deszkázat szegei maradhattak meg. A hajós temetkezést csak a korabeli elit engedhette meg magának, és a régészek tapasztalatai alapján akár több személy maradványai is előkerülhetnek majd innen.

Újabb hajósír Norvégiában

Sisakok a templomban

A délkelet-olaszországi Velia környékén végeztek ásatásokat a régészek. A feltárások során bronzból készült jó állapotú sisakok, feliratos edénytöredékek és egy templom falai kerültek elő, illetve néhány fémdarabot is találtak, melyek valószínűleg fegyverekhez tartoztak. A sisakok közül az egyik görög, míg a másik etruszk stílusban készült. Velia elődjét Kr. e. 540-ben alapították görög telepések, ekkori neve Elea volt. A templomot Pallasz Athénének szentelték, és a most megtalált jó állapotú tárgyak ajándékként kerülhettek a templomba.

A svájci Kaiseraugst községben egy új csónakház építését megelőzően végeztek feltárásokat a régészek. Az világos volt, hogy római leletekkel itt kell számolni, hiszen a közelben egy római erőd található, azonban az ásatás során egy nem várt épületre is rábukkantak. Egy kb. 50 méter hosszú és kb. 40 méter széles amfiteátrum maradványait találták meg. Sikerült azonosítani a két bejáratral rendelkező déli kaput és a nyugati oldalon egy másik bejáratot. Az előkerült érmék a Kr. u. 4. századra kelteznek az építményt, így ez lehet az egész egykori Római Birodalom legfiatalabb ismert amfiteátruma.

A legfiatalabb római amfiteátrum

A pakisztáni Barikot városának közelében évek óta folytatásatásokat egy olasz–pakisztáni régészcsapat. Az ásások során egy igen izgalmas buddhista templom romjaira bukkantak, melyet a Kr. e. 2. század közepére kelteznek. Sikertült feltárni több helyiséget és egy sztúpa (ereklyetartó építmény) maradványait is. Ráadásul a falak alatt egy még régebbi templom alapjai is előkerültek, melyet a Kr. e. 3. században építhettek. Ez lehet a legkorábbi buddhista templom az egykor Gandhárának nevezett vidéken.

Izgalmas buddhista templom Pakisztánban

Meglepetés a pályaudvaron

Isztambul ázsiai részén, a Haydarpaşa vasútállomáson 2018 óta végeznek feltárásokat a régészek. Nemrégiben találtak egy szenzációs, a hellenisztikus korra keltezhető temetkezést az ásáson. A régészek feltártak egy olyan hamvasztásos sírt, melynél a halotti máglyát magában a sírkamrában építették meg. A csontok nem semmisültek meg teljesen, sőt egy agyagkehely és egy parfümös palack is előkerült, melyek magukon viselik a tűz nyomait. A lelet különlegességét jelzi, hogy eddig ez az első ilyen megfigyelés a régióban ebből az időszakból.

A Tisza alsó, szerbiai szakaszának közelében végeztek feltárásokat a régészek 2016–2018 között. Két kb. 5000 éves halomsírt, vagyis kurgánt tártak itt fel, melyeknek központi, fából készített kamráját is sikerült megtalálni. Ez egyik kamrában talált leletanyag szegényesnek volt mondható, azonban a vörös festékek nyomait jól meg lehetett figyelni. Az ásások során az is kiderült, hogy magát a halmot két fázisban építették meg. Az elvégzett genetikai vizsgálatok igazolták az eltemetettek keleti származását, és az izotópvizsgálatok eredményei alapján elmondható, hogy az étkezésük alapja a hús volt.

Kurgán a Tisza mellett

